

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Matematyka – poziom podstawowy

Klasa 3

Ocena śródroczna

FUNKCJA WYKŁADNICZA I FUNKCJA LOGARYTMICZNA

Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4 + 5]
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – zapisuje pierwiastek n-tego stopnia w postaci potęgi o podanej podstawie i wykładniku $\frac{1}{n}$ – zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o wykładniku wymiernym – oblicza potęgi o wykładnikach wymiernych – zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o danej podstawie i wykładniku rzeczywistym – upraszcza wyrażenia, stosując twierdzenia o działaniach na potęgach – w prostych przypadkach – oblicza wartości danej funkcji wykładniczej dla podanych argumentów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – upraszcza wyrażenia, stosując twierdzenia o działaniach na potęgach i oblicza ich wartość – porównuje liczby przedstawione w postaci potęg, korzystając z monotoniczności funkcji wykładniczej – wyznacza wzór funkcji wykładniczej na podstawie współrzędnych punktu należącego do jej wykresu oraz szkicuje ten wykres – szkicuje wykres funkcji, stosując przesunięcie wykresu odpowiedniej funkcji wykładniczej wzdłuż osi układu współrzędnych i podaje jej własności 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – upraszcza wyrażenia, stosując twierdzenia o działaniach na potęgach – w trudniejszych przypadkach – porównuje liczby przedstawione w postaci potęg, korzystając z monotoniczności funkcji wykładniczej – w trudniejszych przypadkach – szkicuje wykresy funkcji wykładniczej i logarytmicznej stosując złożenie przekształceń i opisuje własności tych funkcji – odczytuje z wykresu funkcji wykładniczej i logarytmicznej zbiór 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – stosuje twierdzenie o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi do uzasadniania równości wyrażeń – odczytuje z wykresu funkcji logarytmicznej zbiór rozwiązań nierówności – wykorzystuje własności funkcji wykładniczej i logarytmicznej do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym, np. dotyczących wzrostu wykładniczego i rozpadu promieniotwórczego – rozwiązuje zadania dotyczące monotoniczności funkcji logarytmicznej, w tym zadania z parametrem 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji wykładniczej i logarytmicznej – udowadnia twierdzenia o działaniach na logarytmach

<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza, czy podany punkt należy do wykresu danej funkcji wykładniczej – szkicuje wykres funkcji wykładniczej i podaje jej własności – oblicza logarytm danej liczby – odczytuje z tablic przybliżone wartości logarytmów dziesiętnych – szkicuje wykres funkcji logarytmicznej i określa jej własności 	<ul style="list-style-type: none"> – szkicuje wykres funkcji, stosując symetrię względem osi układu współrzędnych wykresu odpowiedniej funkcji wykładniczej i podaje jej własności – wyznacza wartość współczynnika, dla której wykres danej funkcji przechodzi przez podany punkt – równości stosuje wynikające z definicji logarytmu – do prostych obliczeń – stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu, ilorazu oraz potęgi do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami – w prostych przypadkach – szkicuje wykres funkcji logarytmicznej i określa jej własności – wyznacza wzór funkcji logarytmicznej, gdy dane są współrzędne punktu należącego do jej wykresu – wyznacza zbiór wartości funkcji logarytmicznej o podanej dziedzinie – w prostych przypadkach – szkicuje wykres funkcji, stosując przesunięcie wykresu odpowiedniej funkcji logarytmicznej 	<p>rozwiązań nierówności</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak należy przekształcić wykres funkcji, aby otrzymać wykres innej funkcji – wyznacza podstawę logarytmu lub liczbę logarytmowaną, gdy dana jest wartość logarytmu; podaje odpowiednie założenia dla podstawy logarytmu i liczby logarytmowanej – stosuje twierdzenie o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi do uzasadniania równości wyrażeń – stosuje twierdzenie o logarytmie potęgi do uzasadniania równości wyrażeń 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia twierdzenie dotyczące niewymierności liczby, np. $\log_2 3$ 	
--	--	---	--	--

	<p>wzdłuż osi układu współrzędnych albo symetrię względem osi układu współrzędnych</p> <p>– rozwiązuje zadania osadzone w kontekście praktycznym, korzystając z własności funkcji wykładniczej lub funkcji logarytmicznej – w prostych przypadkach</p>			
--	--	--	--	--

GEOMETRIA ANALITYCZNA

Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4 + 5]
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblicza odległość punktów w układzie współrzędnych – stosuje wzór na odległość punktów w zadaniach dotyczących wielokątów – w prostych przypadkach – wyznacza współrzędne środka odcinka, gdy dane są współrzędne jego końców – stosuje wzory na współrzędne środka odcinka do rozwiązywania zadań – w prostych przypadkach – oblicza odległość punktu od prostej – stosuje wzór na odległość punktu od prostej do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyznacza współrzędne jednego z końców odcinka, gdy dane są współrzędne jego środka i drugiego końca – oblicza odległość między prostymi równoległymi – wyznacza równanie okręgu o danym środku, przechodzącego przez dany punkt – wyznacza równanie okręgu, jeśli dane są współrzędne końców jego średnicy – sprawdza, czy punkt należy do danego okręgu – podaje liczbę punktów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosuje wzory na odległość między punktami i środek odcinka do rozwiązywania zadań dotyczących wielokątów w układzie współrzędnych – w trudniejszych przypadkach – stosuje wzór na odległość punktu od prostej do rozwiązywania zadań – w trudniejszych przypadkach – stosuje wzór na środek odcinka w zadaniach dotyczących własności wielokątów w układzie współrzędnych – stosuje wzór na odległość 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosuje w zadaniach równanie okręgu – w bardziej złożonych przypadkach – stosuje w zadaniach własności stycznej do okręgu – w bardziej złożonych przypadkach – wyznacza równanie okręgu spełniającego podane warunki – rozwiązuje algebraicznie układy równań, z których jedno jest równaniem okręgu lub paraboli, a drugie – równaniem prostej; podaje ich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje zadania nietypowe z geometrii analitycznej – o znacznym stopniu trudności

rozwiązywania zadań – w prostych przypadkach – podaje równanie okręgu o danych środku i promieniu – podaje współrzędne środka i promień okręgu, korzystając z postaci kanonicznej równania okręgu – wskazuje figury osiowo symetryczne i podaje liczbę ich osi symetrii – znajduje współrzędne punktu położonego symetrycznie do danego punktu względem osi układu współrzędnych oraz początku układu współrzędnych – szkicuje obraz wielokąta w symetrii względem jednej z osi układu współrzędnych i podaje współrzędne jego wierzchołków – wskazuje figury środkowo symetryczne	wspólnych i określa wzajemne położenie okręgu i prostej porównując odległość środka okręgu od prostej z jego promieniem – korzysta z własności stycznej do okręgu – podaje równania stycznych do okręgu, równoległych do osi układu współrzędnych – wyznacza punkty wspólne prostej i paraboli; podaje interpretację geometryczną rozwiązania – rozwiązuje algebraicznie i graficznie układy równań z których jedno opisuje prostą, a drugi okrąg o środku w początku układu współrzędnych – podaje równanie okręgu symetrycznego do danego okręgu względem jednej osi z układu współrzędnych oraz początku układu współrzędnych	od prostej do obliczania pól wielokątów – wyznacza równanie okręgu wpisanego w kwadrat i opisanego na kwadracie, prostokącie lub trójkącie prostokątnym – określa liczbę punktów wspólnych dwóch okręgów – określa wzajemne położenie dwóch okręgów opisanych danymi równaniami – oblicza promień okręgu o danym środku, znając jego położenie względem okręgu opisanego równaniem – rozwiązuje algebraicznie układy równań z których jedno jest równaniem okręgu, a drugie równaniem prostej – rozwiązuje zadania dotyczące wielokątów wpisanych w dany okrąg – sprawdza, czy odcinki są symetryczne względem osi układu współrzędnych – stosuje w zadaniach własności symetrii środkowej	interpretację geometryczną – w bardziej złożonych przypadkach – stosuje układy równań drugiego stopnia do rozwiązywania zadań dotyczących okręgów i wielokątów – w bardziej złożonych przypadkach – stosuje własności symetrii osiowej i symetrii środkowej – w trudniejszych przypadkach	
---	---	--	---	--

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował 80% wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ocena roczna

CIĄGI

Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4 + 5]
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza kolejne wyrazy ciągu, gdy danych jest kilka jego początkowych wyrazów wyznacza wyrazy ciągu opisanego słownie szkicuje wykres ciągu wyznacza wzór ogólny ciągu, gdy danych jest kilka jego początkowych wyrazów wyznacza wskazane wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym wyznacza wyrazy ciągu spełniające dany warunek (np. przyjmujące daną wartość) – w prostych przypadkach podaje przykłady ciągów monotonicznych, których wyrazy spełniają podane warunki uzasadnia, że dany ciąg nie jest monotoniczny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza wzór ogólny ciągu, jeśli danych jest kilka jego początkowych wyrazów określa monotoniczność ciągu arytmetycznego wyznacza wzór ogólny ciągu arytmetycznego, gdy dane są dwa jego wyrazy stosuje związek między trzema kolejnymi wyrazami ciągu arytmetycznego do wyznaczania wyrazów ciągu arytmetycznego sprawdza, czy dany ciąg jest arytmetyczny – w prostych przypadkach wyznacza wzór ogólny ciągu geometrycznego, gdy dane są dwa jego wyrazy określa monotoniczność ciągu geometrycznego sprawdza, czy dany ciąg jest geometryczny – w prostych przypadkach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza wzór ogólny ciągu spełniającego podane warunki – w trudniejszych przypadkach badą monotoniczność ciągów korzystając z definicji wyznacza wzór rekurencyjny ciągu, gdy dany jest jego wzór ogólny – w trudniejszych przypadkach rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane ze wzorem rekurencyjnym ciągu wyznacza wartości niewiadomych, tak aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg arytmetyczny lub geometryczny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza wzór ogólny ciągu spełniającego podane warunki wyznacza wartość parametru zawartego we wzorze ciągu tak, aby ciąg był ciągiem monotonicznym rozwiązuje równania z zastosowaniem wzorów na sumę wyrazów ciągu arytmetycznego i geometrycznego – w trudniejszych przypadkach stosuje związek między trzema kolejnymi wyrazami ciągu geometrycznego – w zadaniach różnego typu wyznacza wartości niewiadomych tak, aby wraz z danymi liczbami tworzyły ciąg arytmetyczny lub geometryczny – w trudniejszych przypadkach stosuje związek między trzema kolejnymi wyrazami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania nietypowe z ciągów o podwyższonym stopniu trudności w szczególności monotoniczności ciągu

<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza wyraz a_{n+1} ciągu określonego wzorem ogólnym – bada monotoniczność ciągu – w prostych przypadkach – wyznacza początkowe wyrazy ciągu określonego rekurencyjnie – podaje przykłady ciągów arytmetycznych – wyznacza wyrazy ciągu arytmetycznego, gdy dane są jego pierwszy wyraz i różnica – podaje przykłady ciągów geometrycznych – wyznacza wyrazy ciągu geometrycznego, gdy dane są jego pierwszy wyraz i iloraz – oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego – oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje własności ciągu arytmetycznego i ciągu geometrycznego w zadaniach różnego typu – w prostych przypadkach – oblicza wysokość kapitału przy różnych okresach kapitalizacji – oblicza oprocentowanie lokaty i okres oszczędzania – w prostych przypadkach 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia, że ciąg jest arytmetyczny – udowadnia, że ciąg jest geometryczny – rozwiązuje równania, stosując wzór na sumę wyrazów ciągu arytmetycznego – rozwiązuje zadania z parametrem dotyczące monotoniczności ciągu – stosuje własności ciągu arytmetycznego oraz wzory na sumę jego wyrazów w zadaniach o podwyższonym stopniu trudności, w tym w zadaniach tekstowych – wyznacza wartości niewiadomych tak, aby wraz z danymi liczbami tworzyły ciąg arytmetyczny lub geometryczny 	<p>ciągu geometrycznego – w zadaniach różnego typu o podwyższonym stopniu trudności</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje zadania związane z lokatami dotyczące okresu oszczędzania, wysokości oprocentowania oraz zadania związane z kredytami – stosuje w zadaniach własności ciągów arytmetycznego i geometrycznego, w tym wzory na sumę n początkowych wyrazów tych ciągów, również w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym – w trudniejszych przypadkach – bada monotoniczność ciągu, korzystając ze wzoru na sumę nn początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego 	
---	---	---	---	--

STATYSTYKA

Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4 + 5]
Uczeń: – oblicza średnią arytmetyczną zestawu danych – wyznacza medianę i dominantę zestawu danych – odczytuje informacje ze skali centylowej – w prostych przypadkach – oblicz średnią ważoną zestawu liczb z podanymi wagami	Uczeń: – oblicza średnią arytmetyczną danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych w inny sposób – odczytuje informacje ze skali centylowej – wyznacza medianę i dominantę danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych w inny sposób – oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych	Uczeń: – wykorzystuje w zadaniach średnią arytmetyczną – stosuje średnią ważoną – wykorzystuje w zadaniach medianę i dominantę – oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych przedstawionych różnymi sposobami	Uczeń: – wykorzystuje pojęcia statystyczne do rozwiązywania zadań złożonych	Uczeń: – rozwiązuje zadania ze statystyki o podwyższonym stopniu trudności

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował 80% wymagań na ocenę dopuszczającą.